

Anvisning till valnämnden om beaktande av coronaläget på valdagen

Kommunalvalet i juni 2021 samt välfärdsområdesvalet i januari 2022 förrättades på ett hälsosäkert sätt i enlighet med anvisningar från justitieministeriet och Institutet för hälsa och välfärd. På röstningsställena tillämpades ett flertal olika arrangemang för att göra det tryggt att rösta trots epidemiläget.

Nu sker igen en viss uppgång i antalet coronafall, även om vaccinationerna skyddar befolkningen från svår coronavirussjukdom och dämpar de allvarliga följderna av sjukdomen. För att det ska upplevas som tryggt att rösta på röstningsställena har vi nedan samlat god praxis från de ovan nämnda anvisningarna, som det med beaktande av sjukdomsläget är bra att följa.

Allmänt

- Coronavirusläget kan variera på olika håll i landet. När det gäller användning av munskydd ska man följa de regionala och lokala myndigheternas (sjukvårdsdistriktens och kommunernas) rekommendationer samt sitt eget omdöme.
- Om de lokala hälsovårdsmyndigheterna ger anvisningar om hälsosäkerhet som avviker från det som anges här, följ dem i stället för denna anvisning.
- Om coronaläget fortsätter kan väljarna känna oro för något i röstningssituationen eller i andra väljares beteende, och eventuellt också framföra denna oro till valfunktionärerna. Valförrättaren ska i alla lägen ansvara för säkerheten i röstningssituationen och se till att instruktionerna följs.
- Läs aktuella anvisningar från Institutet för hälsa och välfärd (THL):
<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/lagesoversikt-om-coronaviruset/coronaepidemin-regionernas-situation-rekommendationer-och-begransningar>
- Stanna hemma även vid lindriga symtom på coronavirus, och meddela om din situation till centralvalnämndens ordförande eller centralvalnämnden. Symtom på coronavirussjukdom som de insjuknade har drabbats av är feber, hosta, halsont,

andnöd, muskelvärk, trötthet, snuva, illamående och diarré. Störningar i smak- och luktsinne har också beskrivits i samband med sjukdomen. Läs mer på <https://www.omaolo.fi/>.

- För valnämndens medlemmar och ersättare ska ordnas tillräckliga reservarrangemang också för det fall att alla blir sjuka eller sätts i karantän.

Förberedande åtgärder

- Se till att lokalen har god ventilation och att väljarna sköter röstningen så snabbt som möjligt och inte dröjer sig kvar i vallokalerna i onödan.
- Ventilationen ska regleras till minst normal vardagsnivå. Om det finns fler människor än normalt i lokalen på samma gång kan effektivare ventilation behövas.
- Om lokalen är liten kan man begränsa antalet väljare som vistas i den samtidigt och ordna kö för dem utanför lokalen, till exempel i entréhallen eller gången som leder till röstningsutrymmet.
- Planera om möjligt upplägget så att de väljare som är på väg in undviker att möta dem som är på väg ut.
- Se till att placera kundbetjäningen och röstningsbåsen så långt ifrån varandra som möjligt så att det inte bildas folksamlingar där folk ska röra sig.
- Du kan märka ut 2 meters säkerhetsavstånd på golvet på den plats där väljarna ska stå i kö.
- På röstningsstället kan engångsmasker erbjudas.
- Handsprit ska finnas tillgänglig vid ingången när man anländer till vallokalen och vid utgången när man lämnar den.

Åtgärder under dagen

- Håll om möjligt ett avstånd till väljarna och andra valfunktionärer.
- Rengör de apparater som används gemensamt före användningen genom att torka av dem med ett alkoholbaserat rengöringsmedel.
- Det är bra att regelbundet rengöra de ytor i vallokalen som vidrörs ofta samt pennorna i röstningsbåsen.

Röstningen

- Om väljaren vägrar att använda mask är detta inget hinder för att genomföra röstningen även om en regional rekommendation om munskydd skulle vara i kraft.
- Om en medlem i valnämnden inte känner igen en väljare som bär mask, ska väljaren ta av sig masken för kontroll av identiteten. Det är bra om anvisningar om hur man tar av sig masken på ett säkert sätt finns framme så att väljarna kan se dem. Se till att väljarna har tillgång till alkoholbaserad handsprit och samt ett ställe eller ett underlag för identitetsbeviset, där det är lätt att kontrollera det.
- Ge vid behov väljarna muntliga instruktioner i samband med att identiteten kontrolleras:
 - Visa upp ditt identitetsbevis för kontroll.
 - Ta av dig ansiktsmasken genom att ta tag i snoddarna på båda sidor om ansiktet.
 - Håll masken i samma grepp under hela kontrollen.
 - Släpp inte taget om masken.
 - När funktionären ger dig tillstånd att ta på dig masken, gör det försiktigt utan att vidröra ansiktet.
 - Använd handsprit. Stoppa undan ditt id-bevis.
- Om en väljare vägrar ta av sig sin mask och väljarens identitet därför inte kan styrkas, kan röstningen inte tas emot. Enligt valordningen för kyrkan är en väljare skyldig att visa upp ett identitetsbevis för valnämnden.
- Om en väljare som kommer till röstningsstället har tydliga symptom på infektion i andningsvägarna (hosta eller kraftiga nysningar), kan röstningen om möjligt mottas på avstånd från övriga väljare, till exempel i en entréhall, med beaktande av att en röstningsanteckning i enlighet med 42 § 1 mom. i valordningen för kyrkan ska göras i valbåset så att valhemligheten bevaras.

Rösträkning

- För rösträkningen kan det till exempel behövas lite mer bordsyta än under tidigare val. Risken för smitta via föremål är liten, så flera rösträknare kan hantera samma röstsedlar. Dock är det viktigt att regelbundet rengöra händerna.